

**ПРОФЕСОР А. В. ДАБАГЯН (ДО ДЕВ'ЯНОСТОЛІТТЯ З ДНЯ
НАРОДЖЕННЯ)**

Завістовська Є.І., Ларін А.О.

Національний технічний університет „ХПІ”, Харків

28 травня 2010 р. виконується 90 років з дня народження видатного вченого та педагога НТУ «ХПІ» А. В. Дабагяна.

А. В. Дабагян закінчив Харківський механіко-машинобудівельний інститут у 1941 р. Але, не захистив дипломної роботи, добровільно вступив до лав Червоної армії. У роки війни, після закінчення прискорених курсів Бронетанкової Академії, пройшов фронтове стажування, був контужений, комісований, але залишився в армії викладати у академії.

Диплом захистив лише у липні 1947 р. у Харкові та одразу ж після диплому, у вересні 1947 р. захистив кандидатську дисертацію, присвячену електричному моделюванню коливань при стрільбі з танку.

Його докторська дисертація, що захищена у 1961 р., була присвячена дослідженню коливань у роторах турбо- та гідрогенераторних устаткувань. На відміну від інших досліджень, в неї враховувався зв'язок механічної та електричної систем. Працюючи над дисертацією, Арег Вагаршакович підтримував тісний зв'язок з електростанціями та підприємствами, які випускають турбіни.

У подальшому його зацікавили проблеми систем регулювання турбинами. Ця зацікавленість призвела до організації у 1964 р. спеціальності "Динамика польоту та управління" та відкриття кафедри під назвою "Автоматичне управління рухом" (АУД).

У 1972 р. на новій кафедрі Арег Вагаршакович організував випуск спеціалістів у галузі автоматизованих систем управління підприємством. У 1977 р. кафедра була розподілена на дві та виділена кафедра АСУ, яку у 1977-1990 рр. очолював Дабагян. Професором цієї кафедри він залишався до кінця життя. На кафедрі АСУ вчений організував підготовку інженерів за п'ятьма спеціалізаціями.

А. В. Дабагян цікавився самими різноманітними науковими проблемами. Серед його інтересів можна виділити роботи у галузі теорії економічних та соціально-політичних хвильових процесів, роботи у галузі проектування оптимальних типо-розмірних рядів, а також у розробці медичного обладнання.

Серед його учнів більш 50 докторів та кандидатів наук, які продовжують почату їм справу, розвивають закладені їм напрямки у науці та виховують нові інженерні кадри у стінах ХПІ.